

**CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER**  
**EDIȚIA 2022-2023 / ETAPA I – 13 ianuarie 2023**  
**COMPER – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**  
**CLASA a VI-a**

Numele: .....  
 Prenumele:.....  
 Școala:..... / Clasa: .....  
 Codul C.I.C. (codul de identificare Comper) al elevului:.....  
 Codul C.I.C. (codul de identificare Comper) al profesorului mentor:.....

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 90 de minute.

Citește cu atenție textele care urmează, apoi bifează în grilă răspunsurile corecte la întrebările propuse.

**A.**

27 septembrie 1964 [București]

*Dragă tanti Pia,*

*Simt acum o dorință mare să mă așez pe scaun cu tocul în mână, în fața paginii albe și să-ți vorbesc din nou. [...]*

*De două săptămâni am început școala și cu aceeași voie bună mă îndrept spre strada străjuită cu salcâmi care duce la locul emoțiilor, notelor bune sau proaste, la lumea elevilor, cu probleme de acum, care încep să ne frământă. Tata mi-a făcut cadou un mic ceas de mână (primul din viața mea!) pe care îl port cu vădită mândrie și răspund din toată inima, când mă întrebă colegii sau oamenii de pe stradă, cât e ceasul.*

*Astăzi a fost o zi mare pentru mine din două motive: unul, pentru că am luat 10 la matematică, iar al doilea, pentru că, după cinci ani și șase luni, m-am tuns. Sub foarfecele coafezei, părul lung, împletit, a căzut și am avut impresia că, odată cu el, s-a sfârșit copilăria. În oglinda lată a apărut un alt cap, o altă vârstă – tinerețea. Oare așa dispăre fiecare etapă din viața noastră, cum cade părul cuminte strâns în cozi, apoi poate buclele lungi, mai târziu, părul alb ducându-se de la sine, ca frunzele toamna? Observ că am început să filozofez.*

*Dragă tanti Pia, să nu-ți închipui că sunt atât de gravă întotdeauna, din contră, îmi vine să râd mereu și pe buze îmi răsar melodii, gândurile și cuvintele mele vin să îmbrățișeze lumea. De câte ori aud muzică la radio, încep să dansez până la epuizare, sub privirile mirate și înduioșate ale tatei și mamei, care își dau seama tot mai mult cum cresc. Dar, oricât de mare aș fi, niciodată n-am să-i părăsesc și îi voi păstra lângă mine, cu atâta drag, până voi muri.*

*Dragă tanti Pia, nici pe tine nu te voi uita vreodată și la fel te voi purta în suflet până ce ochii noștri se vor privi cu adevărat. De atunci va începe marea, marea noastră prietenie.*

*(Minunea timpului trăit. Din corespondența Monicăi Pillat și a lui Lily Teodoreanu cu Pia Pillat)*

**B.** *E greu de descris tot ce-a văzut băiatul în aceste încăperi fermecate: se găseau acolo toate roadele imaginației oamenilor, copiilor, animalelor și plantelor din lume. Val văzu visul nucului și pe cel al furnicii care i se cățara pe trunchi, văzu visul unui bulgăre de pământ și pe cel al seminței din el, văzu visul pârâului de munte și pe cel al păstrăvului, al steiului\* de stâncă și al vulturului, al stelei și al astronautului.*

Și în cele din urmă, când, ostenit și recunoscător, deschise încă o ușă, rămase înmărmurit: în fața lui, pe o plajă cu nisip fin, se afla bunicul său. Ochii îi erau ca două mărgele strălucitoare și negre, plini de veselie și de poftă de viață. Val nu fu în stare să scoată niciun cuvânt. Se repezi doar spre bunicul, care-l aștepta cu brațele larg deschise, și nu se mai putu desprinde din îmbrățișarea lui.

— De ce nu ești și tu din fum, ca visele celelalte? De ce mă poți auzi și mă poți lua în brațe?

— Pentru că sunt visul tău, la fel cum a fost și O, balaurul. Restul nu-ți aparțineau, erau visele visate de alții – de mama ta, de Malila, de restul lumii. Dar eu sunt visul tău și asta înseamnă că pentru tine sunt aieva. Nu așa se întâmplă de fiecare dată când mă visezi?

— Ba da, șopti copilul. Dar tot nu este decât un vis din care o să mă trezesc. Și tu n-o să fii acolo. Mi-e dor de tine și vreau să te văd în carne și oase, în Cetatea Sufletelor. Spune-mi cum să ajung la tine.

— Dar acum mă vezi cu adevărat, Val. Iar la Cetatea Sufletelor nu poți încă să ajungi.

— De ce? Știu sigur că există! Iar Tia mi-a spus că sunt multe drumuri care duc la ea. Arată-mi măcar un drum, oricât de greu, și am să vin. [...]

— Dar m-ai găsit deja! Vocea bunicului era din ce în ce mai plină de veselie. Val, continuă el, Cetatea Sufletelor nu este o cetate a Spațiului, ci a Timpului. Nu este un oraș pe o hartă, ci un moment, o Oră potrivită la care ajunge fiecare când îi este sortit. Tu mai ai de trăit o viață întreagă, lungă și plină. Când viața ta se va fi împlinit, o să găsești, fără nicio trudă, drumul către Cetatea Sufletelor.

(Ana Alfianu, *Val și Cetatea Sufletelor*)

\*stei: fâșie de pământ pietros.

**C.** Domnul Gambrino șezu toată după-masa în fața foii de hârtie, gândindu-se. Din când în când își mai nota câte ceva, ștergea din nou, apoi iar mai pune pe hârtie două-trei cuvinte și chibzuia mai departe.

Când Sambo se întoarce acasă după-amiaza târziu, își vârî capul pe fereastră și-l întrebă:

— Ei, tăticule, ce-ți mai dorești acum? Niște bretele indestructibile, sau un ochi la ceafă, sau un elefant în carouri?

Domnul Gambrino ridică privirea de pe hârtie și spuse:

— N-o să reușesc să găsesc dorința potrivită. De fiecare dată îmi zic: asta-i ce-mi trebuie! Iar apoi mă gândesc mai bine și iar mi se pare că am greșit. La ce-ți folosesc banii dacă te-mbolnăvești incurabil! La ce bun sănătatea și vârsta înaintată când îți petreci viața la închisoare! Și ce te faci cu libertatea când ești sărac lipit sau orb, de pildă! Și tot așa mai departe. Trebuie să mă mai gândesc.

— Precis că-ți mai trece ție ceva prin minte, îl consolă Sambo și-o șterse iar pe fereastră.

Când se întoarce seara, domnul Gambrino ședea radios pe pat.

— Te-ai gândit la ceva frumos? îl întrebă Sambo.

Domnul Gambrino dădu din cap.

— Și la ce te-ai gândit? vru să știe Sambo.

— Îmi doresc o mașină care să-mi poată îndeplini toate dorințele!

— Excelent! Excelentă dorință! se bucură Sambo.

(Paul Maar, *Sâmbăta când vine Sambo*)

## STANDARD

**1.** În textul A, un motiv de mândrie pentru autoarea scrisorii este că:

- merge la școală;
- are un ceas;
- arată altfel, după ce își tunde părul;
- are memorie bună.

- 2. În textul A, școala este un loc asociat cu:**
- emoțiile;
  - posibilitatea de a dobândi cunoștințe;
  - prietenii;
  - părinții.
- 3. După cum reiese din textul B, primul vis pe care îl vede Val când intră în încăperile fermecate este:**
- al bulgărelui de pământ;
  - al pârâului;
  - al vulturului;
  - al nukului.
- 4. Sambo, personajul din textul C, se întoarce acasă a doua oară:**
- după-amiază târziu;
  - seara;
  - noaptea;
  - dimineața.
- 5. Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din varianta de răspuns:**
- de-sprin-de, ex-ce-lent, îm-ple-tit, păs-tră-vu-lui;
  - des-prin-de, ex-ce-lent, îm-ple-tit, păs-tră-vu-lui;
  - des-prin-de, e-xce-lent, îm-ple-tit, păs-tră-vu-lui;
  - des-prin-de, ex-ce-lent, îm-ple-tit, pă-stră-vu-lui.
- 6. Numărul cuvintelor cu diftong din secvența: *Oare așa dispăre fiecare etapă din viața noastră, cum cade părul cuminte strâns în cozi, apoi poate buclele lungi, mai târziu, părul alb ducându-se de la sine, ca frunzele toamna?* este:**
- șase;
  - șapte;
  - opt;
  - nouă.
- 7. O structură care conține două cuvinte cu hiat este:**
- E greu de descris tot ce-a văzut băiatul în aceste încăperi fermecate;*
  - De ce mă poți auzi și mă poți lua în brațe?*
  - Pentru că sunt visul tău, la fel cum a fost și O, balaurul.*
  - Niște bretele indestructibile, sau un ochi la ceafă, sau un elefant în carouri?*
- 8. Numărul de litere și numărul de sunete pentru fiecare dintre cuvintele: *vocea (1); mărgele (2); deschise (3)* este corect indicat în varianta de răspuns:**
- 4 sunete, 5 litere (1); 6 sunete, 7 litere (2); 7 sunete, 8 litere (3);
  - 5 sunete, 5 litere (1); 7 sunete, 7 litere (2); 7 sunete, 8 litere (3);
  - 4 sunete, 5 litere (1); 7 sunete, 7 litere (2); 7 sunete, 8 litere (3);
  - 4 sunete, 5 litere (1); 7 sunete, 7 litere (2); 8 sunete, 8 litere (3).

- 9. Cuvintele subliniate în secvența:** *îmi vine să râd mereu și pe buze îmi răsar melodii, gândurile și cuvintele mele vin să îmbrățișeze lumea. au, în ordine:*
- sens propriu de bază, sens propriu de bază;
  - sens propriu secundar, sens propriu de bază;
  - sens figurat, sens figurat;
  - sens propriu de bază, sens figurat.
- 10. Se dau următoarele cuvinte: (1) îndatorat; (2) obligat; (3) mulțumitor. Dintre acestea, reprezintă sinonim în context pentru adjectivul subliniat în secvența** *Și în cele din urmă, când, ostenit și recunoscător, deschise încă o ușă, rămase înmărmurit:*
- 1 și 2;
  - 2 și 3;
  - 1, 2 și 3;
  - numai 3.
- 11. Apare omonimul cuvântului subliniat în secvența:** *Dar, oricât de mare aș fi, niciodată n-am să-i părăsesc... în varianta de răspuns:*
- Are o mare problemă.
  - Copiii se află la mare distanță de noi.
  - Au mers la mare în vacanță.
  - Fetița este mai mare decât băiatul.
- 12. Cuvântul subliniat în secvența:** *Tia mi-a spus că sunt multe drumuri care duc la ea. este în relație de polisemantism cu acela din varianta de răspuns:*
- Tata aduce mașina în fața porții.
  - Poteca duce spre pădure.
  - Duc mai multe manuale colegilor mei.
  - Conduc atent spre casă.
- 13. Verbele subliniate în secvența:** — *Îmi doresc o mașină care să-mi poată îndeplini toate dorințele! sunt, în ordine, la modurile:*
- indicativ, indicativ;
  - indicativ, conjunctiv;
  - indicativ, imperativ;
  - imperativ, conjunctiv.
- 14. Verbele din secvența:** *Domnul Gambrino ridică privirea de pe hârtie și spuse... apar la modul condițional-optativ, timpul prezent, păstrând persoana și numărul, în varianta de răspuns:*
- Domnul Gambrino a ridicat privirea de pe hârtie și a spus...
  - Domnul Gambrino ar fi ridicat privirea de pe hârtie și ar fi spus...
  - Domnul Gambrino ar ridica privirea de pe hârtie și ar spune...
  - Domnul Gambrino ridicase privirea de pe hârtie și spusese...
- 15. Verbele din secvența:** *Restul nu-ți aparțineau, erau visele visate de alții... apar la modul conjunctiv, timpul perfect, în varianta de răspuns:*
- Restul să nu-ți fi aparținut, să nu fi fost visele visate de alții.
  - Restul să nu-ți aparțină, să nu fie visele visate de alții.
  - Restul nu-ți aparțin, sunt visele visate de alții.
  - Restul nu ți-ar fi aparținut, ar fi fost visele visate de alții.

**16. Apare epitetul în secvența:**

- a. *mărgele strălucitoare și negre;*
- b. *roadele imaginației oamenilor;*
- c. *visul pârâului de munte și pe cel al păstrăvului, al steiului de stâncă și al vulturului, al stelei și al astronautului;*
- d. *chibzuia mai departe.*

## EXCELENȚĂ

**17. Sunt exprimate dorințe:**

- a. numai în textele A și B;
- b. numai în textele B și C;
- c. în textele A, B și C;
- d. numai în textul C.

**18. Narațiunea la persoana a III-a apare:**

- a. în textul A;
- b. în textele B și C;
- c. în textele A și B;
- d. în textele A, B și C.

Itemii 1-16 se notează cu câte 5 puncte fiecare; itemii 17-18 se notează cu câte 10 puncte fiecare.  
Total: 100 de puncte.